

Brødremenighedens Danske Mission – BDM

Danish Moravian Mission

Ydre Missions Hus - Nørregade 14 - 6070 Christiansfeld

tel. 0045 7456 2233 - mail: bdm@dmr.org - web: www.bdm-dk.dk

Knud Elmo Knudsen, missionær i Kipili, Tanzania, skriver:

31. juli 2008

Jeg havde gennem længere tid gået med en kindtand med halv krone, så tiden var inde til at få det udbedret inden jeg skulle til Congo. Derfor kontaktede jeg igen tandlægen i Sumbawanga og fik endnu en gang oplevelsen af behandlingen der. Tandlægen var en anden end ved mit første besøg, men meget flink og snakkende. Denne gang havde de fået noget af udstyret udskiftet med bl.a. en nyere stol, hvor man ikke følte sig tilnærmelsesvis så radbrækket, når man igen rejste sig, som i den forrige. Også boret var denne gang med vandforsyning, så lugten af brændt tand og støv ikke blev generende. Efter at have konsulteret en af de andre tandlæger og fået gode råd, gik han i gang med projektet. Først blev der boret og rensset, hvorefter han fandt det spændebånd frem som man kan støbe tanden op i. Under forsøgene på at få det sat fast lykkedes det ham at knække resten af kronen af – det var da heldigt, sagde han, for så kan vi lave den helt fra bunden. Det gik han så i gang med og hele tiden småsnakkende og forklarende, hvad han lavede, så det var såmænd meget hyggeligt. Det tog nogen tid at få apparater med den ultraviolette lampe til at virke, for der var ikke stikkontakter nok, og når klinikdamen hev et stik ud forsvandt lyset eller noget andet nødvendigt apparatur. Heldigvis kom den anden tandlæge til og fik det til at virke. Klinikdamen havde problemer med benene pga. overvægt og gik og klagede sig hele tiden – hun kunne ikke holde ud at stå op. Det endte med at lægen begyndte at brokke sig over hende, og bad hende hente en stol, så hun i det mindste kunne sidde ned i pauserne mellem hendes få gøremål. Han havde ikke sparet på cementen så der gik en halv times tid med at få højden til at passe, mens han forklarede hvor vigtigt det var at netop det var helt perfekt. Til formålet brugte han noget carbonpapir fra receptblokken, men da det i forvejen var godt brugt sværtede det ikke ordentligt, så det blev mere efter, hvordan jeg følte det. Efter en god times behandling var jeg færdig og han undskyldte, at han blev nødt til at tage 130,-kr for behandlingen; men der var altså gået ret meget cement til. Skidt, tanden virker fint igen og jeg takkede for hjælpen og gik glad derfra.

En af mine ansatte havde jeg haft med til Namanyere – hun var i en meget dårlig tilstand og havde problemer i maveregionen. Jeg fik hende indlagt, og hun kom i behandling ret hurtigt og blev opereret dagen efter. På vejen tilbage var jeg inde for at høre nyt og fik at vide at hun havde haft en knude i underlivet. Senere da jeg talte med dr. Solas, fortalte han, at han havde været nødt til at fjerne livmoderen, fordi hun havde fået foretaget en abort, og man havde perforeret livmodervæggen, hvorefter området var blevet inficeret og ødelagt. Da jeg senere snakkede med hende, fortalte hun, at hun havde fået en spontan abort, og fordi hun blev ved med at have smerter, var gået til lægen hernede for at få en udskrabning. Dette gjorde kun ondt værre, hvorefter hun blev rådet til endnu en udskrabning. Lægen havde allerede første gang perforeret livmoderen, så det blev derfor endnu værre efter anden omgang. Hun var helt uvidende om, at hendes livmoder var fjernet og havde ikke fået tilstrækkelig instruktion i, hvordan hun skulle forholde sig efter en så stor operation. Det blev så min opgave at forklare hende det og råde hende til at gå til en anden som stod i samme situation og få råd ved hende.

Jeg havde ikke haft tid til at have børnehjemsbørnene på ferie her i Kipili, derfor tog jeg dem på en kort tur til Katavi, hvor vi så næsten alle dyr med undtagelse af løver. Vi kørte rundt i parken hele eftermiddagen, hvorefter vi tog til Stalike og fik aftensmad – flodfisk (en malleart) og ugali. Vi overnattede i telte på en teltplads inde i parken, og da vi først ankom til stedet efter mørkets frembrud, var de ikke ret høje i hatten. De forsvandt meget hurtigt ind i teltene og lynede til; så kunne jeg sidde selv og hygge mig ved bålet. Da jeg selv gik til ro lagde jeg brænde tilrette så bålet kunne brænde det meste af natten. Efter morgenmad i Stalike tog vi igen ind i parken, hvor vi især så masser af flodheste og krokodiller. For første gang så jeg en krokodille med en voksen Impala buk halvt inde i flaben. Det er noget af en mundfuld. Jeg fik også taget film af en sort saddelestork på fi-

skefangst og dens besvær med at få fisken vendt rigtigt og slugt. Efter en vellykket tur kørte vi til Kipili, hvor vi blev til søndag middag. Herefter gik det atter til Sumbawanga, for andet arbejde kaldte.

Jeg havde nogen tid bøvlet med kirkens computere, som var kørt fuldstændig ned af virus. At strømmen i Sumbawanga er meget tilfældig gør ikke sagen bedre, men efter mange timers 'nørderi' kører de tre af dem igen. I Kipili ved jeg i det mindste, hvornår der er strøm, men i Sumbawanga er det svært at planlægge, da strømmen falder ud ret tilfældigt. Det betyder også at internettet falder ud og forbindelsen til omverdenen mindskes. En ret uheldig ting, da jeg efterhånden kun kommunikerer ad den vej.

Weekenden efter var jeg i Milundikwa i Kilangala sogn for at vise film og holde seminar. De havde et vækkelsesmøde, og jeg kom til at møde nogle nye præster og evangelister, som desværre havde lidt for meget af pinsekirkens præg, så jeg følte mig forpligtet til at klargøre min holdning til bl.a. bønner. Desværre er det noget jeg tit oplever, og som jeg forsøger at ændre, da grundlaget for denne 'frie' form oftest ligger i præsternes uvidenhed om de liturgiske former og værdier. I dag havde jeg besøg af to Syvende dags Adventister som forkyndte jordens nære undergang og Jesu tilbagekomst. Det er igen det flyvske og uvisse de koncentrerer sig om, frem for det nære i evangeliets budskab – de prøver at læse med hjernen og glemmer at bruge hjertet – tordner frem med loven men glemmer kærlighed og nåde. Desværre kom vi ikke hinanden nærmere – men som Jesus siger: 'den der har ører, han hører'.

Søndagen efter var børnekoret fra Kalungu på besøg her. De kom sejlene i en lånt båd, men da motoren gik i stå på halvvejen, havde de måttet ro resten af vejen. 30 børn som bidrog væsentlig til at gudstjeneste den dag fik et festligt præg. Koret har fået en opblomstring efter at der er kommet to nye medlemmer fra Uvira i Congo, som er vældig dygtige sangere og musikere. I det hele taget begynder kirken i Kalungu at blomstre op og har god tilgang til gudstjenesterne, hvilket vil sige ca. 100 kirkegængere hver søndag. Efter middagen og mislykkede forsøg på at få deres motor til at starte, fik jeg Nemes til at slæbe dem tilbage til Kalungu.

Ugen efter tog jeg en tur ned til Sopa og havde tre evangelister og to kvinder med for at undervise. Denne tur var lige ved at blive aflyst pga. præsterokering, men da den nye præst var den tidligere leder af bibelskolen, som jeg havde god kontakt med, aftalte vi at gennemføre turen rundt til menighederne. Der er kun fire menigheder i sognet, så de sidste to dage var vi i hovedbyen Sopa hvor kirken har 600 medlemmer. Man kan ikke sige det var en succes, da vi trods forud sendt besked traf flere af menighederne uforberedte. Alle steder viste jeg film om aftenen og holdt seminarer om dagen, mens evangelisterne og kvinderne opsøgte folk i deres hjem for at forkynde dør til dør. I Sopa viste jeg lørdag aften filmen 'Kristi Lidelseshistorie' for de voksne, hvilket gav nærmest kaotiske tilstande uden for kirken, hvor børnene havde samlet sig for at se med. Den respekt for de voksne som der snakkes så meget om især hos netop denne stamme, var bestemt ikke til stede – de gik så vidt at de kastede sten på kirketaget. Det har jeg oplevet en gang før, hvor jeg dog dagen efter fik en undskyldning fra bystyret over folks dårlige opførsel. Her skete det ikke, så under prædikenen den følgende dag omtalte jeg det og påpegede over for menigheden, at det var deres børn. Prædiketeksten var om 'Sædemanden' – og jeg kunne ikke lade være med at spørge dem om, hvor de fold var blevet af, som faldt i den gode jord. De brystede sig af deres 'kristendom' og store menighed på 600 eller 900 som nogle påstod. I kirken var kun ca. 120 – det udgjorde ikke engang 30 fold – hvorfor? Hvad har I at prale af når I ikke engang formår at styre jeres børn? Gud har i sin nåde givet os mulighed for at vokse og bære frugt – hvordan udnytter I den mulighed? Det er tredje gang jeg har været her og vist filmen om Jesus og hans kærlighed til os – er det hvad I har lært af den? Hvad tror I det er Jesus vil have jer til? En hel masse spørgsmål til eftertanke og en belæring om den kærlighed, næstekærligheden, der bygger et fællesskab op i en menighed, så den som sandhedsvidne kan bære frugt til Guds ære og mennesket til gavn.

Vi forlod Sopa efter middagen og bilen var fyldt op med endnu fire evangelister og en kvinde derfra som skulle deltage i en tur ned langs søen. Vi ankom til Kipili sen aften og næste eftermiddag tog vi alle plus Niels Ågård, præsten Kapela fra Kirando og Kibona fra Mpanda, som var gæstepredikant, af sted med båden til Namanzi efter at have hentet koret i Kalungu. Vi anløb Namanzi, Ninde, Kasanga, Wampembe og Isaba og ingen af stederne havde de fået besked om at vi kom. Til trods

for det blev vi godt modtaget, og man gjorde alt for at hjælpe os til rette og arrangere mad mm. Min generator var allerede i Sopa begyndt at gøre knuder – den leverede ikke strøm nok. Selv om jeg havde taget den gamle projektor med, som ikke forbruger så meget, måtte jeg opgive at vise film i Ninde. Folk tog det pænt, og jeg lovede dem at komme tilbage i sept. og vise filmen. Om morgenen tog Niels Ågård tilbage til Kipili sammen med to fra mobilprojektet, som havde fulgt med os for at lave aftaler med landsbylederne – han skulle gerne nå at kikke lidt på generatoren til snedkerimaskinerne inden han rejste videre med familien. Jeg havde ud fra lyden fra min generator en formening om, at det var slidte stempelringe, der var årsagen, så efter at have sovet på det, gav jeg mig til at skille den ad under friluftsmødet den følgende dag. Jeg havde købt noget sytråd så jeg kunne underlægge stempelringene for at udvide dem; men da jeg havde fået cylinderen af, så jeg, at problemet var tilkoksning af udstødning og skyllekanaler. Efter at have rensset det, kørte den som ny igen – men muligheden for film var forpasset, da vi skulle videre til Kasanga.

Det var første gang jeg var i denne landsby og vi kendte ingen. Heldigvis var Raimond, en kirkeældste fra Ninde med os, og han kendte byen og folk, så han førte an. Vi opsøger altid først landsbyens øvrighed for at få deres tilladelse til evangelisation, og da formanden her var godt bedugget af hjemmebryg, var der ingen grænser for, hvad han ikke kunne gøre for os. Den første film om Noahs Ark forløb fint, men da Jesusfilmen var godt begyndt begyndte en konkurrerende videobiograf at føle sig snydt for kunder, hvorfor han skruede helt op for sine højtalere, som var placeret på en høj pæl for at tiltrække kunder, så lyden fra mine blev ødelagt. Jeg lod det gå et par minutter for at se, om der ikke ville være nogen, der greb ind; men det var der ikke, hvorefter jeg trykkede på pauseknappen og bekendtgjorde, at filmen ikke kørte videre, før manden havde slukket sit anlæg. Det fik folk op af sandet, og der afgik straks en gruppe for at få ejeren til at stoppe sin chikane. Et par minutter efter kunne jeg trykke på start, og filmen kørte videre. Der kom ingen kunder i videobiografen den aften. Efter mødet den følgende eftermiddag tog vi videre til Wampembe. Her havde vi regnet med at skulle være to aftner inden vi tog nordpå til Isaba for at slutte af der. Præsterne foreslog at vi i stedet tog af sted om eftermiddagen og lagde til ved Ninde, så vi kunne gøre vores gæld færdig der. Det synes jeg var en god ide, og da det var på tilbagevejen, ville det også afkorte strækningen til Isaba med to timers sejlads, så det gjorde vi til stor glæde for folk i Ninde. Selv slap jeg så også for yderligere en tur i sept.

Kærlig hilsen

Knud Elmo Knudsen, Kipili